

Hr. Heiki Loot
Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee

17.06.2016 nr. 11

**Avatud valitsemise partnerluse
tegevuskava 2016-2018 kooskõlastus**

Austatud riigisekretär,

Oleme osalenud avatud valitsemise partnerluse tegevuskava 2016-2018 koostamise protsessi kõigis etappides ning esitanud oma arvamused ja ettepanekud. Seepärast ei too me lauale ühtki uut, kuid palume kaaluda tegevuskava üldsõnalisemate verstapostide täpsemat sisustamist ning arvestada EMSLi parandustega me osalusel elluviidava tegevuse kirjelduses.

Tegevus 4.2.1.2 "Kaasavam poliitikakujundamine keskvalitsuse tasandil". Tegevustega lubatakse ministeeriumite veebides kaasamisrubriikide arendamist ning eelnõude infosüsteemi (EIS) loodud algatuseapi praktika juurutamist. Veebikeskkondade timmimine on oluline, kuid poliitikakujundamine ei saa kaasavam kui juurutamisega ei käi kaasas eesmärgipäraseid sisulisi tegevusi. Kas sisulisemad tegevused on plaanis või millised need on, tegevuskava ei ava (sh mis saab osalusportaalist osale.ee). Kui EIS-i funktsionaalsusega edasi töötada, sobiks siia juurde EMSLi väljapakutud konsultatsioonide jäljerea rakendamine.

Tegevus 4.2.1.3 "Riigiasutuste kaasamisvõimekuse ja vabähenduste osalemisvõimekuse tõstmine poliitikakujundamisel" ei kirjelda ühtki konkreetset tegevust, kuigi tegevuskava formaat nõuab verstapostide seadmist. Tegevuste täpsustamine on vajalik nii tegevuskava selguse kui hilisema hindamise huvides. Me varasematest ettepanekutest sobiks siia esiteks kaasamispraktikate analüüsid, et selgitada välja millist tuge või muutust tööprotsessides ametnikud kvaliteetsemaks kaasamiseks vajavad. Teiseks, regulaarsete koostöövormide kvaliteedi parandamine, et komisjonidest-töörühmadest tõuseks rohkem kasu.

Lubadus 4.2.2 "Suurendada avaliku raha kasutamise läbipaistvust". Kaks plaanitud tegevust on liiga kitsad olulise ja ambitsioonika lubaduse täitmiseks. Seepärast oleme jätkuvalt arvamusel, et tegevuskava mõju huvides on oluline laiendada lubadust tegevustega, mis otseselt riigieelarve läbipaistvusega tegelevad. Tõime varasemate konsultatsioonide käigus välja vajaduse erinevate kaasamismeetodite katsetamiseks/kasutamiseks ka riigieelarve koostamisel. Eelarvekonsultatsioonide avamine sobiks ka tegevuse 4.2.1.2. raamesse.

Tegevuse 4.2.2.2 kirjelduses palume viia sisse järgmised täpsustused:

- Relevantsus: kokkulepitud koondanalüüs ei ütle kes, kui palju ja mille jaoks on "riigieelarve kaudu raha saanud". Koondanalüüs kirjeldab millised on rahastamise mahud valitsemisalade lõikes, milliseid rahastamisvorme kasutatakse, milline on lepingute sisu, jms;
- me ei näe tarvidust nimetada ajakavas tegevusi, mis on juba varasemalt tehtud;
- palume lükata edasi tegevuste tähtaegu: tegevuse 4 tähtaeg 30.09.2016, tegevuse 8 tähtaeg 31.03.2017. Koondanalüüsiks on vaja andmed puhastada ja korrastada, mis nõuab rohkem aega.

Tagasisidena protsessile märgime ära, et täiendavate konsultatsioonide käigus jäi tegevuskava koostajatel kasutamata võimalus ettepanekute ja võimalike tegevuste läbirääkimiseks ettepanekuid esitanud vabähendustega. Nii läksid järgmiseks kaheks aastaks protsessi jaoks kaotsi mitmed partnerid, kelle osalusel oleks võimalik palju suurema mõjuni jõuda kas avalike teenuste arendamisel või poliitikakujundamise avatumaks muutmisel.

Kolmandaks, hoolimata koordineerivas kogus kokkulepitust, ei sisalda tegevuskava tegevusi avatud valitsemise väärtuste levitamiseks ning teadlikkuse parandamiseks sellest, mis kasu läbipaistvamast ja kaasavamast valitsemisest saab. Teeme ettepaneku rääkida tegevuste elluviijatega läbi, kuidas seda iga tegevuse raames teha.

Aitäh keeruka protsessi tulemuseni juhtimise eest.

Lugupidamisega

Maris Jõgeva
EMSL-i juhataja